

Voor wie zelf verder wil experimenteren met poppen

door Jogchem Jalink

Zoals jullie hebben gezien, kun je binnen drie kwartier met enkele materialen al een bespeelbare pop in elkaar zetten van uiteenlopende materialen. Het kan een tabletop-pop zijn, of één waar je hand in gaat. Met name ogen kunnen je helpen om van een voorwerp tot een pop te komen.

Wil je meer richting de poppen die ik gebruik?

Lees dan verder!

Een pop maken: Jogchem-style

Het maken van poppen zoals ik ze maak is een wetenschap op zich en biedt genoeg stof (hihi) voor een eventuele losse workshop! Jullie helemaal alles uitleggen hoe je zelf je eigen pop maakt zoals ik ze heb meegenomen zal in één mailtje niet lukken, maar zie hier wat tips waarmee je misschien op weg kunt.

Materialen

- Stof: Ik gebruik voor mijn poppen vaak fleece; stevig, flexibel, en je kunt er mooie bijna onzichtbare steekjes in naaien. Voor pluizige poppen gebruik ik pluche, soms ook wel aangeduid als teddybont of apenhaar. Veel stoffenhandels hebben wel wat kleuren fleece of pluche liggen. Ik ga zelf met enige regelmaat naar het magazijn van De Boerenbonthal in Weesp. Ze hebben een heel uitgebreid aanbod. Hebben ze iets niet, dan zoek ik online verder. Tip: koop je stof in bulk! Ikzelf koop voor een relatief kleine pop vaak wel anderhalf tot twee meter stof, dan kun je vergissingen maken zonder het risico te lopen dat je te weinig stof over hebt en weer terug moet naar de winkel.
- Schuimrubber, ook wel polyetheen, voor het binnenwerk van de poppen. Ik koop meestal rollen van een centimeter dik bij ABC Schuimplastichuis, vlakbij de Albert Cuypermarkt in Amsterdam. Ze hebben ook een webwinkel.
- Bison-Tix (niet Bison-Kit) om schuimrubber aan elkaar te lijmen. Smeer beide oppervlakken in met een spateltje, laat het drogen (ongeveer een kwartier) en plak het aan elkaar. Bison-Tix werkt ook op veel andere materialen. Te koop in elke klushandel in potten of tubes. Vies spul; ventileer goed en pas op je longen!
- Hot Glue (verkrijgbaar bij elke hobbywinkel)
- Naald en Draad, en in sommige gevallen een naaimachine.
- De mondplaat van de pop knip ik vaak uit stevig flexibel materiaal zoals een muismat of yogamat. Voor een stevigere mond gebruik ik foamboard uit de kantoorhandel. In beide gevallen bekleed ik de mond met rode of zwarte stof (zie foto "Sokpop2")
- Pingpongballen voor ogen, Veren Boa's voor haar, Poppenogen, Pompoms voor neuzen, rubber druiven... de mogelijkheden zijn eindeloos!

Hoe heb ik mijn manier van poppen maken ontwikkeld?

Ik ben als twaalfjarig jochie begonnen met sokpoppen. Je kunt ze relatief makkelijk maken zonder naald en draad (zie foto "Sokpop.jpg"), maar ik wilde meer de Muppet-kant op en knipte de 'mondplaat' uit karton en lijmde of naaide dat in de sok (zie foto "Sokpop2.jpg"). Doordat ik daar heel veel mee oefende, kreeg ik subtiele techniekjes door, zoals hoe je genoeg ruimte voor je vingers en duim in de bek open laat. Dat inzicht hielp me later met zelf patronen maken.

En als je dan bijvoorbeeld pingpongballen als ogen bevestigt en een stukje boa als haar, gaat het al op een Sesamstraat-pop lijken!

Toen de sokken op waren, ben ik met stof gaan werken. Ik ga bij het maken van zo'n patroon uit van het zijaanzicht van de pop met een open mond (denk aan pacman!). Zie foto "stofpop.jpg". Je knipt twee zijkanten uit stof en naait ze aan elkaar; de opening voor je hand laat je vrij, en de opening van de bek ook; daar naai/plak je de mondplaat in. Denk eraan dat de 'bek' die je eruit knipt groot genoeg is voor je mondplaat en dat de nek groot genoeg is voor je hand/arm (de 'nek' van je pop moet minstens zo breed zijn als de mouw van een trui). Het zal ongetwijfeld een paar keer voorkomen dat je een pop veel te klein maakt. Geen zorgen, falen hoort erbij, begin gewoon opnieuw! Vul tenslotte de pop op met vulsel.

Op deze manier kon ik verschillende vormen hoofden maken die met sokken niet konden, bijvoorbeeld een pop met een punthoofd, een lange snuit of een grote kinnebak; het nadeel was dat ik ze steeds moest opvullen als ik een langer hoofd wou maken. Daarmee waren sommige dingen die ik wilde maken niet mogelijk.

Daarom leerde ik werken met platen schuimrubber. Ik knip nu eerst de twee zijaanzichten van de kop uit schuimrubber, en plak die vast aan elkaar (en aan de mondplaat) met Bison-tix. Daarna bekleeft ik het schuimrubber met stof, die ik ook aan de mondplaat vastplak of vastnaai. Ik gebruik ook schuimrubber voor het 'binnenwerk' van de kop, om te zorgen dat mijn vingers goed gefixeerd zijn, zoals een richeltje in de bek om mijn vingers achter te haken.

Tip: op plaatsen waar een ronding zit, bijvoorbeeld de bovenkant van het hoofd, knip ik kleine driehoekjes uit de foam die ik met Tix dichtplak. Dat helpt om een mooie ronde vorm te krijgen.

Tip 2: vind je je kop te smal? Plak dan tussen de twee zijaanzichten een strook schuimrubber van enkele centimeters dik en je pop krijgt een breder hoofd!

Dit gaat steeds over de koppen: het lijfje is in alle bovenstaande gevallen een soort "tube" of "mouw" waar je arm doorheen gaat met twee uit stof geknipte armpjes eraan vast. Die kun je ook van schuimrubber maken en bekleden. In de nek doe ik geen schuimrubber.

Het is al met al een fiks karwei. Met een gemiddelde pop kan ik makkelijk drie dagen bezig zijn. Of langer.

Hoe kom ik aan poppen behalve zelf maken?

Heb je niet het geduld of de middelen om helemaal zelf een pop te maken, dan kun je ze natuurlijk ook kopen. Firma's als Living Puppets, Silly Puppets of Folkmanis maken goeie veilige speelgoedpoppen die prima werkzaam zijn voor bijvoorbeeld in een les. (Ga je professioneel, dan raad ik je aan ze wél zelf te (laten) maken, dat is artistieker).

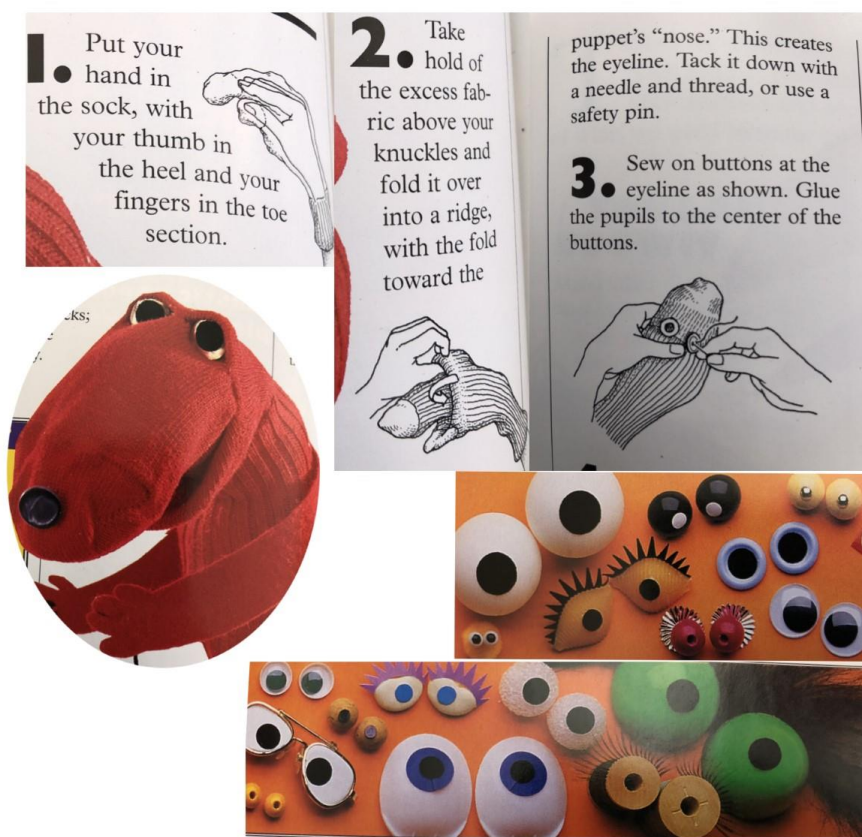
Je kunt natuurlijk ook een poppenmaker de opdracht geven, maar dan praat je over véél meer geld dan dat je in een (speelgoed)winkel zou betalen; dat is enkel interessant voor professionele klussen.

Een laatste tip...

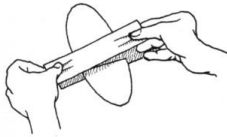
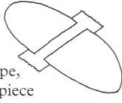
Maak je ogen van pingpongballen waar je zwarte pupillen op tekent of plakt? Maak de ogen een beetje 'scheel'; zet de pupillen niet in het midden, maar ietsje naar elkaar toe. Dan kijkt de pop je echt aan en wordt-ie vriendelijker. Kijk maar eens naar de ogen van Bert en Ernie, bijvoorbeeld!

Vragen? Je mag me altijd mailen!

Groeten, Jogchem

1. Cut 2 pieces of cardboard to make the top and bottom of the mouth. Make a flexible hinge for the puppet's jaw by connecting the 2 mouth pieces with tape, spacing each piece about 1/4 inch apart on the tape so that the tape acts as the hinge. Use one piece of tape beneath and one on top. Heavy tape with a fabric backing, like electrical or

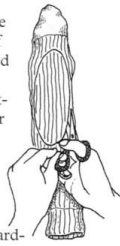

gaffer's tape, works well for puppet hinges. Glue felt or fabric to one side of the cardboard mouth. Add a felt tongue.

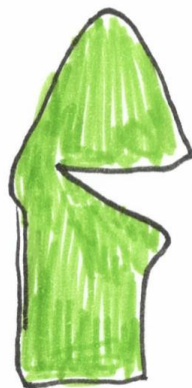
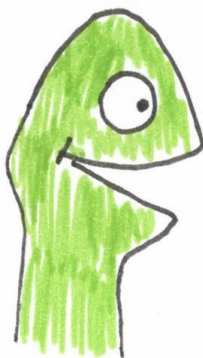
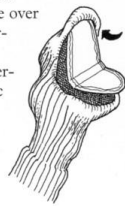
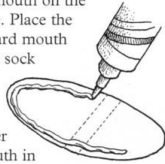
2. Put the sock on your hand and place the cardboard mouth between your thumb and your other fingers. Use a pen to trace a line on the sock where you want the mouth to be.

3. Take the sock off your hand and cut slightly inside the outline traced for the mouth.

4. Put glue around the edge of the cardboard mouth on the felt side. Place the cardboard mouth into the sock body, being careful to center the mouth in the sock. Press the sock edge over the glued surface of the mouth, gathering the fabric to fit. Use straight pins to hold it in place while drying.

stofpatroon
x 2

naai aan
elkaar